

Nepalees Karma Waarom het ertoe doet

Himalaya Bibliotheek #3

Nepalees Karma

Waarom het ertoe doet

Krijn de Best

Karma

**Wat je geeft
is wat je krijgt**

Ongeacht of we gelovig of agnostisch zijn, of we in God of karma geloven, de morele ethiek is een code die iedereen kan nastreven.

Uitspraken van de veertiende Dalai Lama Tenzin Gyatso

Vers van Boeddha over karma

*Ik ben de eigenaar van mijn daden,
De erfgenaam van mijn daden,
Geboren door mijn daden,
Gerelateerd aan mijn daden.
En leef ondersteund door mijn daden.
Van elke daad die ik verricht,
Goed of slecht,
Daar ben ik erfgenaam van.
Zo zou een monnik steeds weer moeten reflecteren.*

(Uit: Anguttara Nikaya)

Inhoud

10	Proloog
14	1. Wat is Karma
18	2. Karma als onderdeel van cultuur
25	3. Karma in verschillende religies en stromingen
28	4. Karma in de moderne wereld
32	5. Karma en de geschiedenis van Nepal
37	6. Karma en hindoeïsme; een historisch perspectief
40	7. Geschiedenis van Karma en Boeddhism
43	8. De geschiedenis van Karma in het Christendom
46	9. De toekomst van Karma in de moderne wereld
68	9. De psychologie van Karma
72	11. Karma-gerelateerde citaten
75	12. Symbolen
81	13. Slotbeschouwing
83	14 Karma Club
90	15. Begrippenlijst
100	Nepalees Netwerk
	De gele gids van Nepal minnend Nederland – uitgebreide en ververste derde editie

Proloog

Je maakt keuzes en die hebben gevolgen. Doorgaans weet je op het moment dat je een keuze maakt, niet waar die toe zal leiden. In 1961 gebruikte Edward Lorenz, gezien als de vader van de chaostheorie, een metafoor, waarin hij aangeeft dat de beweging van de vleugels van een vlinder in Brazilië, maanden later een tornado in Texas zouden kunnen veroorzaken. Hier komt de term ‘Butterfly effect’ vandaan.

Edward Lorenz was een Amerikaanse wiskundige en meteoroloog. Hij bestudeerde manieren om het weer te voorspellen en ontdekte dat minieme afwijkingen tot zeer afwijkende resultaten kunnen leiden.

Dit derde deel uit de reeks ‘Himalaya Bibliotheek’ gaat over Karma en het is niet de plaats om in te gaan op chaostheorie. Volstaat het beeld dat je keuzes op een bepaald moment in de tijd gevolgen kunnen hebben, die je zeker niet kunt voorzien. In dit boek besteden we veel aandacht aan het keuzeproces van de mens en de beslissingen die wij nemen. Echter er is plaats ingeruimd om te spreken over de ontwikkeling van Artificial Intelligence (AI). Deze ontwikkeling gaat meer en meer in een richting waarin keuzes voor ons gemaakt kunnen worden en nu soms al gemaakt worden. Hoe verhoudt Karma zich tot deze ontwikkeling? Het bijzondere aan deze vraag is

de leeftijd van beide begrippen. Het begrip Karma ontstond zo'n 4500 jaar geleden, AI kunnen we plaatsen bij Alan Turing rond 1945.

Laat we eerst kijken naar een voorbeeld van een aantal keuzes genomen voor de ontwikkeling van AI.

Zo'n keuze was de start van Stichting Nepal in 1992 door Marcel Damad en Krijn de Best. Er gingen diverse toevallige gebeurtenissen aan vooraf. Oorspronkelijk zou er een managementtraining gegeven worden, dit op instigatie van Cas de Stoppelaar, de huidige consul-generaal van Nepal in Nederland. Naast de training stond kennismaking met Nepal en de Hindoe-Boeddhistische cultuur, ontmoetingen met Nepalese ondernemers en bezoeken aan lokale bedrijven op het programma. Volgens Cas werd er in Nepal geproduceerd met machines die wij hooguit gezien konden hebben in een bedrijfsmuseum. Een andere louterende ervaring zou het leven zonder secretaresse, fax en fatsoenlijke telefoonverbinding zijn. Let op het jaar 1992, er was nog geen mobiele telefonie of internet. Ook elektriciteit was hooguit af en toe in de Kathmandu vallei voorhanden. Wij schreven bedrijven aan met dit unieke aanbod. KLM was een van de eerste die positief reageerde. Bedrijven selecteerden hun uitverkorenen en het leek erop dat de training doorgang zou vinden.

Maar de eerste Golfoorlog was net afgelopen en in Afghanistan werd in april 1992 het communistisch regime omvergeworpen met behulp van moslimfundamentalistische paramilitaire beweging Al Qaida, gevolgd door een strijd tussen twee verzetsbewegingen. De vrees ontstond dat vliegen boven Afghanistan het risico met zich meebracht om neergeschoten te worden. De een na de ander haakte af en dit had tot

gevolg dat deelnemer Marcel en trainer Krijn besloten er een vakantie van te maken. Zij namen het risico van neerschieten niet; oorzaak en gevolg, actie en consequentie.

Het op 17 juli 2014 neerschieten van vlucht MH 17 bij het dorp Hrabove in de provincie Donetsk van de Oekraïne getuigt van het feit dat de angst niet ongegrond was.

Om een lang verhaal kort te maken, de vrienden reisden samen in het najaar van 1992 naar Nepal en begonnen aan een trekking in Helambu. Wat op dat moment niet bekend was: de hoogtevrees van Marcel, die zich uitte op ruim 3.000 meter hoogte en dagen lopen van de hoofdstad Kathmandu. Deze onverwachte gebeurtenis bracht de reizigers en hun gidsen dichter bij elkaar. De sherpa's zochten direct een andere route die naar beneden leidde, terug naar Kathmandu.

Op de avonden praten we met elkaar, in gebrekkig Engels. Onderweg waren er al scholen gepasseerd en kwamen de reizigers in aanraking met het gebruik van de scholen om donaties aan toeristen te vragen. In de gesprekken met de sherpa's werd duidelijk dat structurele hulp aan scholen nodig was.

Zie de keten van gebeurtenissen. Acties in het Midden-Oosten hadden tot gevolg dat deelnemers afhaakten van deelname aan het aangeboden trainingsprogramma; het afhaken had tot gevolg dat Marcel en Krijn samen op reis gingen; deze reis had tot gevolg dat de hoogtevrees van Marcel manifest werd; deze ontdekking had tot gevolg dat de route gewijzigd werd; hierdoor werden de gesprekken met de sherpa's inhoud-

lijk anders; gevolg was dat de band met de sherpa's hechter werd; de hechte band had tot gevolg dat inzicht in het Nepalese onderwijs werd verkregen; dit inzicht had tot gevolg dat Stichting Nepal werd opgericht.

Zie hier een keten van acties met onvoorziene consequenties. Deze consequenties beïnvloeden de levens van Europeanen en Nepalezen al meer dan 30 jaar. Op elk punt in de keten zou een andere keuze een andere toekomst hebben opgeleverd.

In het boek 'Karma, What it is, What it is not, Why it matters', zegt Dharma onderwijzer Traleg Kyabgon Rinpoche dat Karma in zijn pure betekenis actie betekent. Hij refereert aan de uitspraak van Siddhartha Gautama, de Boeddha die Karma definieert als actie, in de zin dat wijzelf verantwoordelijk zijn voor de situatie waarin wij ons in de wereld bevinden en dat onze gedachten en acties onze toekomst bepalen.

1. Wat is Karma?

Een definitie van Karma, zo uit Wikipedia geplukt: Karma (het wordt vaak herleid tot het Sanskriet karman wat ‘handeling’ betekend, of het Pali, kamma, handeling, actie of daad) is het principe van oorzakelijkheid in het hindoeïsme en boeddhisme dat stelt dat fysieke en mentale acties van een individu gevolgen hebben voor dit leven en volgende levens door middel van reïncarnatie. In het dagelijks gebruik wordt er vaak mee bedoeld dat alles wat gedaan, gedacht of gezegd wordt weer terugkomt bij de persoon zelf. Karma gaat dan over zowel de daad als over het gevolg dat uit die daad voortkomt. Strikt genomen echter, verwijst Karma alleen maar naar het verrichten van daden, niet naar de gevolgen van die daden.

Karma en het gevolg worden gezien als een natuurlijk principe, een wet van actie en reactie. Het is niet mechanisch maar dynamisch. Het is een relatie met vele facetten tussen oorzaak en gevolg. Er is dus geen god aan het werk die straft of beloont. Een goede daad heeft van nature goede gevolgen, slechte daden hebben van nature slechte gevolgen. Eigenlijk staat de wet van Karma boven het onderscheid van goed en slecht: dus zonder oordeel daarover. Een betere duiding is daarom dat daden met een bepaalde karakteristiek gevolgen van dezelfde karakteristiek veroorzaken. Hoe waar dit beeld

Nepalees Karma

Waarom het ertoe doet

Himalaya Bibliotheek #3

KARMA
CLUB

Wat je geeft
is wat je krijgt

Stichting Nepal

Een uitgave van
Leonon Media
ISBN 978949218249
Prijs: € 20,-

Met dit derde deel is de Himalaya Bibliotheek ontegenzeggelijk een reeks geworden. Nu geen serie korte verhalen met ervaringen in Nepal, maar een blik in het begrip Karma. Bij het samenstellen van dit derde deel is veel gebruik gemaakt van het werk van Traleg Kyabgon Rinpoche [1955 - 2012]. Hij gaat uit van een simpele betekenis: Karma betekent letterlijk actie. Dzigar Kongtrül Rinpoche zegt hierover in zijn boek 'It's Up to You': "Karma is een vaak misbegrepen onderwerp in het Boeddhisme. Hij stelt dat de inzichten van Traleg Kyabgon, een eminent geleerde met grote kennis van zowel dharma als ook de manier van denken in de westerse wereld ons een diepere betekenis van het begrip Karma zal geven.

Als bezoeker van Nepal word je getroffen door de vriendelijkheid en behulpzaamheid van haar bewoners. Cynisch stelt deze of gene dan, dat het in het belang van hun Karma is dat de bewoners zo goed voor ons buitenlanders zorgen. Sommige westerlingen wijzen erop dat Karma leidt tot lethargie. Immers alles is vooraf bepaald. Echter niets is minder waar. Zo'n opmerking duidt op gebrek aan kennis over het begrip Karma. Een communicatieadviseur wees ons op het gevaar van het gebruik van het woord Karma bij de oprichting van de Karma Club, waarover binnen in het boek meer. In de huidige jongerentaal zou het een negatief begrip zijn. Ook dit klopt niet, hoewel jongeren het gebruiken om bijvoorbeeld een slecht resultaat op een toets of examen te verklaren.

Dit deel uit de Himalaya Bibliotheek pretendeert niet het antwoord te geven op de vraag: wat is Karma. Wel geeft het inzicht in het ontstaan van het begrip en de oorspronkelijke betekenis.

De opbrengst van dit deel komt geheel ten goede aan Stichting Nepal.